

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 28.03.2018r.

Adam Bodnar

XI.503.2.2016.ACh

Pan Adam Lipiński
Pełnomocnik Rządu
ds. Równego Traktowania
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

W nawiązaniu do wcześniejszej korespondencji w sprawie podejmowanych na forum ONZ prac w celu wzmocnienia ochrony praw osób starszych poprzez ewentualne opracowanie i przyjęcie Konwencji o prawach osób starszych¹, przekazuję uprzejmie do wiadomości kolejne wystąpienie, jakie skierowałem w tej sprawie do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W piśmie z 14 marca 2018 r. zawarłem w szczególności pytanie o plany Ministerstwa związane z przygotowaniem odpowiedzi na pytania przewodniczącego Grupy Roboczej ONZ ds. Starzenia się (*Open-ended Workin Group on Ageing - OEWGA*) dotyczące opieki długoterminowej, opieki paliatywnej, autonomii i niezależności osób starszych. Przewodniczący poprosił również o przygotowanie propozycji treści nowego standardu międzynarodowego w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy wobec osób starszych, które to tematy zostały szczegółowo omówione w ubiegłym roku. Termin nadsyłania odpowiedzi został wyznaczony na 9 kwietnia br.²

Jednocześnie chciałbym podziękować za udział przedstawicielki Pana Pełnomocnika w międzynarodowym spotkaniu eksperckim w dniu 7 marca br., zorganizowanym przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich we współpracy z Niemieckim Instytutem Praw Człowieka (German Institut for Human Rights) wokół propozycji narodowych instytucji ochrony praw człowieka dotyczących treści nowego standardu w obszarze przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji wobec osób starszych.

¹ Pismo RPO z dnia 7 czerwca 2017 r. oraz odpowiedź Pełnomocnika Rządu ds. SORT z dnia 13 lipca 2017 r., ozn.: DOB.RT.18.9.2017.BS.

² Por. pismo z dnia 15 grudnia 2017 r., ozn. ENAUN 1116/2017.

W czasie tego spotkania, z udziałem przedstawicieli ministerstw odpowiedzialnych za politykę senioralną w Polsce i w Niemczech, omawiane były również argumenty na rzecz zaangażowania rządów poszczególnych państw w prace nad projektowaną Konwencją.

Pozwolę sobie przytoczyć opinię eksperta uczestniczącego uprzednio w procesie przygotowania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. W toku dyskusji wskazał on, w oparciu o doświadczenie udziału w negocjacjach związanych z opracowaniem i przyjęciem ww. międzynarodowego aktu prawnego, że państwa, które włączały się w dialog na wcześniejszym etapie – w odróżnieniu od tych, które blokowały proces negocjacji – brały następnie udział w dopracowaniu szczegółów dokumentu i miały wpływ na jego kształt, a co za tym idzie, na zobowiązania wynikające z jego ratyfikacji.

Podczas seminarium podkreślano także, że prace nad nowym instrumentem wchodzą powoli w kluczową fazę. Przewiduje się, że dyskusja nad konkretnymi obszarami może potrwać jeszcze około dwóch do trzech lat, co jest stosunkowo krótkim okresem w odniesieniu do zwyczajowego procedowania dokumentów międzynarodowych. Warto zauważyć w tym miejscu, że np. rządy Niemiec i Wielkiej Brytanii, mimo deklarowanego dystansu wobec idei Konwencji, przygotowują odpowiedzi na wszystkie lub część pytań przewodniczącego OEWSGA, a także są one widoczne podczas kolejnych Sesji OEWSGA, organizowanych co roku w siedzibie ONZ w Nowym Jorku. Należy liczyć się z tym, że po zarysowanym okresie uformuje się grupa państw, które będą uczestniczyć w przygotowaniu dokumentu w jego finalnym kształcie. Byłoby wskazane, by Polska mogła znaleźć się w tym gronie.

W tym celu, mając na uwadze zarówno dążenie do wzmocnienia ochrony praw starszych obywateli naszego kraju, w tym ich ochronę przed bezpośrednią i pośrednią dyskryminacją, ideę solidarności międzypokoleniowej i międzynarodowej w tym zakresie, jak również realne możliwości zaangażowania i podjęcia odpowiedzialności za zobowiązania wynikające z przyjęcia nowego instrumentu międzynarodowego, należałoby rozważyć możliwość aktywnego włączenia się Polski w trwającą debatę międzynarodową.

Przedstawiam Panu Pełnomocnikowi powyższe zagadnienia, jako szerszy kontekst dla naszego planowanego spotkania na temat zakresu i środków ochrony praw osób starszych.

(podpis na oryginale)

Załączniki:

- kopia pisma RPO do MRPiPS z 14 marca 2018 r.
- kopia pisma Przewodniczącego OEWGA z 15 grudnia 2017 r.

Do wiadomości:

Pani Elżbieta Rafalska

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej